7/3222

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

SAYI : B.07.0.BMK.0.12-600-151 24.08.04* 19084
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 21.07.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6502 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, Iğdır Milletvekili Sayın Prof. Dr. Dursun AKDEMİR'e ait 7/3222 esas numaralı yazılı soru önergesinde belirtilen çay, şeker, akaryakıt, otogaz, tüpgaz, doğalgaz ile otoyol ve köprü ücretlerine yapılan zamlarla ilgili hususlar değerlendirilmiş ve sözkonusu hususlara dair Bakanlığımız görüşü aşağıda belirtilmiştir.

1- Bilindiği üzere, kamunun piyasaya ve doğrudan vatandaşlara bedeli mukabili sunduğu mal ve hizmetlerin fiyatlandırılması ile fiyat ayarlamaları; bu mal ve hizmetlerin temininde, üretilmesinde ve sunulmasında yapılan harcamalar, yerine göre ulusal ve uluslararası piyasalardaki gelişmeler, döviz kurundaki oynamalar ile mal ve hizmet sunumunun devamlılığı için gerekli giderler dikkate alınarak, ilgili mevzuatlarında verilen yetkiler ve ölçütler çerçevesinde ve sosyal devlet anlayışı esas alınarak yapılmaktadır.

Soru önergesinde bahsedilen çay, şeker, akaryakıt, otogaz, tüpgaz, doğalgaz ile otoyol ve köprü ücretlerine yapılan zamlar, tamamen bu alanlarda yaşanan maliyet artışları, piyasalardaki gelişmeler, döviz kurundaki oynamalar ile bu mal ve hizmetlerin sunumlarının sürdürülebilirliğini sağlama zorunluluğundan doğmuştur.

Hükümetimiz, kamusal mal ve hizmetlerde yapılan fiyat ayarlamalarını, hiçbir şekilde bütçe açıklarının finansman yolu olarak görmemektedir. Nitekim, zaman zaman kimi ürünlerin fiyatlarında indirimler yapıldığı herkesin malumudur. Hükümetimiz, sağlam kaynaklarla finanse edilebildiği sürece, her türlü maliyet artışına ve uluslararası piyasaların zorlamasına rağmen kamusal mal ve hizmetlerin fiyatlarını artırmamaya, bu olumsuzlukları halkımıza yansıtmamaya büyük çaba sarfetmektedir.

2- Bilindiği gibi Hükümetimiz, ülkemizde istikrarsız ve dalgalı büyüme, yüksek işsizlik, dengesiz gelir dağılımı, yüksek faiz ve enflasyon, ağır kamu borç stoku ve kamusal harcamalarda israf gibi ciddi ve kronikleşmiş sorunların bulunduğu bir dönemde iktidara gelmiştir.

Bugün ülkemiz, istikrarlı ve sürdürülebilir bir büyüme ortamını yakalamış, enflasyonda tek haneli rakamlara ulaşılmış, faiz oranlarındaki gerileme nedeniyle borçlarını daha kolay döndürebilir hale gelmiş, kamu kaynakları daha verimli ve etkin bir kullanıma kavuşmuş, sosyal yönü güçlü politikalarla yoksul kesimler daha çok desteklemiş, yerli talep ve ihracattaki gelişmelere bağlı olarak üretimde kapasite artışı yanında yeni yatırım ve istihdam imkanları doğmuştur. Bu gelişmelerde hükümetin takip ettiği politikalara bağlı olarak oluşan güven ortamının da büyük katkısı olmuştur.

Başta Hükümet Programı olmak üzere; hükümetin karar ve politikalarının vurgulandığı çeşitli belgelerde de yer aldığı üzere, kamu maliyesini sağlıklı bir yapıya kavuşturup kamu kesiminin mali piyasalar üzerindeki yükünü azaltarak özel kesim yatırımlarını canlandırmak ve enflasyonu tek haneli rakamlara düşürerek istikrarlı ve sürdürülebilir bir büyümeyi, üretimi ve istihdamı sağlamak, uluslararası ve ulusal piyasalarda güveni tesis etmek, reel faizleri makul düzeylere çekmek ve borç stokunu düşürmek, kayıt dışı ekonomiyi ortadan kaldırmak, kamu hizmetlerini ve harcamalarını sağlam gelir kaynaklarına bağlamak, gelir dağılımındaki çarpıklığı gidermek ve böylece yolsuzluğun, israfın ve yoksulluğun giderildiği, müreffeh ve özgür insanların barış içinde yaşadığı bir ülke oluşturmak ve bunların kalıcılığını sağlamak yönünde ki çabalarımız devam edecek ve gerekli tedbirler alınacaktır.

3- 11.02.1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Kanununun "Gelirler" başlıklı 19/7. maddesinde; geçişi ücretli olan yol, köprü ve tünellerin her çeşit gelirlerinin Karayolları Genel Müdürlüğünün gelirleri arasında olduğu, aynı Kanunun 20. maddesinde, bu gelirlerin aynı mahiyetteki yol, köprü ve tünellerin yapım, bakım, onarım ve işletmesinde kullanılmak üzere Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesinde açılacak özel bir tertibe gelir ve ilgili projelerde kullanılmak için ödenek kaydolunacağı belirtilmektedir.

Her ne kadar, 5539 sayılı Kanunun 20 nci maddesi 2002, 2003 ve 2004 yılları Genel Bütçe Kanunlarıyla askıya alınmış ve nihayet 14.07.2004 tarihli ve 5217 sayılı "Özel Gelir ve Ödeneklerin Düzenlenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 31 inci maddesi ile yürürlükten kaldırılmış ise de, benzer hükümlere 2002, 2003 ve 2004 yılları Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunlarında yer verilmiş bulunmaktadır.

7/3222

Ayrıca, daha önce Kamu Ortaklığı Fonu'ndan (KOF) finanse edilen bu tür altyapı tesisleriyle ilgili olarak; Kamu Ortaklığı Fonu'nun kaldırılması ile ilgili 23.05.2000 tarihli ve 4568 sayılı Kanunun 1/b. maddesinde, bu tesislerden elde edilen gelirlerin bu tür altyapı tesislerinin yapım, bakım, onarım ve işletmesinde kullanılmak üzere, ilgili kuruluşların gelirleri arasına alınmış sayılacağı belirtilmiştir.

İlgili Kanunlarda öngörüldüğü şekilde harcanmış bulunan Karayolları Genel Müdürlüğünün 2002 ve 2003 yılına ait, otoyol ve köprü gelirleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

OTOYOLLAR VE KÖPRÜ GELİRLERİ (Brüt)

1000 TL

YILLAR	OTOYOL. TOPLAMI	BOĞAZİÇİ KÖPRÜSÜ	F.S.M. KÖPRÜSÜ	KÖPRÜLER TOPLAMI	GENEL TOPLAM
2002	123.091.493.462	52.212.396.500	49.687.496.500	101.899.893.000	224.991.386.462
2003	138.464.994.728	65.826.128.100	70.247.241.400	136.073.369.500	274.538.364.228
TOPLAM	261.556.488.190	118.038.524.600	119.934.737.900	237.973.262.500	499.529.750.690

Bilgilerine arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı